

COROI ARTUR (1948–2010)

Coroi Artur Nagyenyeden született 1948. december 5-én. Szülővárosában a Bethlen Gábor Középiskolában (közismertebb neve: Bethlen Kollégium) érettségizett 1966-ban reál tagozaton.

A Babeş-Bolyai Tudományegyetemen – egyetemes történet szakon, középkor-történelmi szakképesítéssel – szerzett történész oklevelet 1971-ben Kolozsvárott. Később is szakmai kapcsolatban állt volt egyetemi tanáraival, valamint erdélyi és magyarországi kutató történészekkel, műemlék-restauráló szakemberekkel és néprajzkutatókkal.

Anyanyelvi szinten beszélt románul, jól ismerte a román népet és kultúráját. Középfokú angol nyelvvizsga-bizonyítványt szerzett, jártas volt a francia nyelvben. Spanyol, olasz, orosz, valamint latin nyelveken olvasott.

1971-től 1993-ig a háromszéki (Kovácsna megyei) Torja nagyközségben tanított történelmet, alkotmánytant, társadalmi ismereteket, földrajzot. (Az oktatás területén dolgozók számára elérhető minden szakmai-didaktikai fokozatot megszerzett.) Diákjaival rendszeresen táborozott, túrázott és kirándult. Jól ismerte Romániát, Erdélyt, de leginkább a Székelyföldet. Alkalmilag idegenvezetőként is tevékenykedett. Iskolai munkája és közművelődési tevékenysége (színhátszócsoport vezetése, történelmi megemlékezések szervezése stb.) mellett 1978-tól 1990-ig a községi könyvtárosi teendőket is ellátta: könyvtárosként író-olvasó találkozót szervezett.

1989 decemberének végétől 1992 márciusáig Torja nagyközség polgármestere volt. Helytörténelmi kutatásainak köszönhetően 1982-től 1990-ig évente a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum torjai és kézdikővári ásatásait készítette elő (adatgyűjtés a helyi lakosoktól, terepbejárás, felszíni leletgyűjtés, szakirodalmi tájékozódás, munkaerő-toborzás, szállás és étkezési lehetőség biztosítása stb.) és irányította a múzeum szakembereivel együtt. 1992-ben az Erdélyi Múzeum-Egyesület ajánlásával ösztöndíjasként egy hónapot dolgozott Visegrádon egy kisebb római erőd és egy 10. századi magyar település feltárásán.

Az 1980-as években és az 1990-es évek elején szakmai kiadványokat ismertetett és ismeretterjesztő írásokat közölt a romániai magyar sajtóban.

1993-tól 2004-ig az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziuma Kollégiumának nevelőtanára volt, múzeumlátogatásokat szervezett, kollégiumi szakköröket vezetett, kezelte a kollégium könyvtárát. Emellett időnként az ELTE Apáczai Csere János Gyakorló Gimnáziumában és egy óbudai általános iskolában tanított történelmet. Idegenvezetőként, illetve kísérőként több erdélyi, magyarországi és egy párizsi osztálykiránduláson vett részt, több ízben táborozott diákjaival az iskola tiszainokai táborában.

Az Irodalomtudományi Intézetben Apor Péterről, a Kossuth Klubban – két alkalommal – Bethlen Gáborról tartott előadást az 1990-es években Budapesten. Néhány éve a feltorjai református templomban egy altorjai lófőcsalád, a Könceiek történetét ismertette.

1999-ben és 2004-ben a Magyar Tudományos Akadémia Pedagógus kutatói pályadíját, 2000-ben és 2003-ban a debreceni Erdély-történelmi Alapítvány pályadíját nyerte el tudományos dolgozataival.

A jelentősebb magyarországi és erdélyi könyvtárakban fellelhetőek levéltári és könyvtári kutatásokon alapuló, 1998 és 2010 között közzétett tudományos munkái.

- Adalékok Háromszék iskolatörténetéhez. Cs. Bogáts Dénes bejegyzései Berecz Gyula: Háromszék-vármegye népoktatási intézményeinek története című könyvébe, *Erdélyi Tudományos Füzetek* 225, Erdélyi Múzeum-Egyesület, Kolozsvár, 1998.
- *Altorja – a római katolikus egyházközség története*, Pallas-Akadémia Könyvkiadó, Csíkszereda, 2000.
- Adalékok Altorja és Háromszék történetéhez, *Székely falvak sorozat 1*, Erdély-történeti Alapítvány, Debrecen, 2001.
- Adalékok Háromszék történeti néprajzához, *Magyar András emlékkönyv*, Kolozsvár, 2002, 48–63.
- Adalékok Délkelet-Erdély 17–18. századi művelődéstörténetéhez, *Acta (Siculica)* 2003/1, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2003, 121–133.
- Egy futásfalvi jobbágyasszony önmegváltása 1851-ben, *Erdélyi Múzeum*, LXVII, 2005/1–2, 86–94.
- A torjai nemzetőr csapatok 1848–49-ben, *Acta* 2006/2, Székely Nemzeti Múzeum – Délkeleti Intézet, Sepsiszentgyörgy, 113–136.
- Altorjai Márton Miklós deák feljegyzései, 1702–1734, in: S. Lackovits Emőke – Szöcsné Gazda Enikő (szerk.): *Népi valóság a Kárpát-medencében 7*, Konferencia Sepsiszentgyörgyön 2005 szeptemberében, 1, Székely Nemzeti Múzeum – Veszprém Megyei Múzeum Igazgatóság, Sepsiszentgyörgy, 2007, 59–173.
- A háromszéki írástudókról, *Csernátoni füzetek*, 2007, 39–40, 23–25, 27.
- Kísérlet a székely falutörvények és rendtartások statisztikai módszerekkel való vizsgálatára, *Acta Siculica* 2007, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2007, 373–404.
- A dálnoki magánerdő-birtokosok 1804-béli erdőrendtartása, *Acta Siculica* 2008, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2008, 319–345.
- A háromszéki kilenc falu közös erdejének törvénye, 1713, 1. rész, Imreh István születésének 90. évfordulójára, *Acta Siculica* 2009, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2009, 311–362.
- Benedek Elek levelezése L. Gyárfás Gizellával. Benedek Elek születésének 150. és halálának 80. évfordulójára, *Acta Siculica* 2009, Székely Nemzeti Múzeum, Sepsiszentgyörgy, 2009, 513–524.
- Baróti Cserei János deák élete és pályája, in: Borcsa János (szerk.): *Kézdiszentléleki Breviárium*, Ambrózia Kiadó, Kézdivásárhely, 2009, 167–187.
- Gál Sándor ezredes nyugtája, *Csernátoni Füzetek*, 51, 2010, 3.

Coroi Zsolt

Artur Coroi (1948-2010)

(Rezumat)

Artur Coroi s-a născut la Aiud pe 5 decembrie 1948. A luat bacalaureatul la Liceul „Bethlen Gábor” din orașul său natal în 1966 la profil real. Studiile universitare le-a terminat în 1971 la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca, Facultatea de Istorie Universală, obținând diploma de licență cu specializarea în istoria evului mediu. Și-a menținut legăturile profesionale cu foștii lui profesori universitari, precum și cu cercetători istorici, arhitecți restauratori și etnografi din Transilvania și din Ungaria.

A fost premiat pentru lucrările sale științifice în 1999 și în 2004 de către Academia Ungară de Științe, iar în 2000 și 2003 a primit premiul Fundației pentru Istoria Transilvaniei din Debrecen. Cele mai importante lucrări științifice ale lui Artur Coroi bazate pe cercetări efectuate în arhive și biblioteci, publicate între 1998 și 2010, se regăsesc în cele mai importante biblioteci din Ungaria și Transilvania.

Artur Coroi (1948–2010)

(Abstract)

Artur Coroi was born in Aiud on December 5, 1948. He took his final exam in his hometown, at Bethlen Gábor High School, on science section, in 1966. He finished his university studies in 1971 at Babeș-Bolyai University of Cluj Napoca at the Faculty of Universal History, obtaining his bachelor degree in Medieval History. After graduating he maintained a professional relationship with his former university lecturers, researchers in history, architects-restorers and ethnographers from Transylvania and Hungary.

The Hungarian Academy of Sciences awarded him the title Researcher – Educator for his scientific work in 1999 and in 2004. In 2000 and 2003 he received the prize of the Foundation for History of Transylvania from Debrecen (Hungary). His most important scientific works based on researches made in archives and libraries, published between 1998-2000 can be found in the most important libraries of Hungary and Transylvania.